RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	1902777
afdelingsnaam:	Leefomgeving
steller:	Sjors Traast
telefoonnummer	+31356292446
onderwerp:	Kredietaanvraag vervangen rioolpersleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg

Voorstel

1 Een investeringskrediet ad. € 7.390.000,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van de rioolpersleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg.

2 De extra kapitaallasten (€ 187.213) te dekken door het verhogen van de rioolheffing met circa 1,8% na afronding werkzaamheden (afronding gepland in 2028) en dit aan te melden in de voorjaarsnota.

3 Het krediet voortvloeiend uit de hiervoor genoemde beslispunten vrij te geven voor uitvoering.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	OORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Vervanging rioolpers-leidingen	Voorgesteld wordt een investeringskrediet in te stellen en dit krediet vrij te geven	BVS 07-januari-2026	Commissie RO en Projecten d.d. 14 januari 2026	Gemeenteraad d.d. 28 januari 2026

Samenvatting

Uit inspectie van de vuilwaterrioolpersleiding Diependaalselaan is gebleken dat deze in een slechte staat is en dat deze leiding het einde van zijn technische levensduur heeft bereikt. Het is noodzakelijk om deze persleiding met spoed te vervangen. In de huidige situatie is het risico op lekkages en breuken groot, wat leidt tot een acuut probleem voor de afvoer van rioolwater en overlast voor verkeer en bewoners. De herstelkosten zijn groot in het geval van een calamiteit.

Van de vuilwaterrioolpersleiding in de Van Riebeekweg, zijn de functie, leeftijd en materiaal vergelijkbaar. De verwachting is dat deze persleiding dus in eenzelfde slechte staat verkeert. Vanwege het mogelijk risico is de vervanging van deze leiding ook opgenomen in dit voorstel, ondanks dat de inspectieresultaten nog niet bekend zijn.

Beide persleidingen vormen een belangrijke hoofdafvoer voor het stedelijke afvalwater vanuit Hilversum Oost en Centrum naar de rioolwaterzuivering Hilversum Oost. Voor het realiseren van de vervanging is een krediet van in totaal € 7.390.000,- benodigd. De voorbereiding en uitvoering van de vervanging strekt zich uit over de jaren 2026 t/m 2028.

Inleiding

De gemeente Hilversum heeft in 2025 een inspectie uitgevoerd van de rioolpersleiding Diependaalselaan en daaruit is gebleken dat deze in slechtere staat is dan verwacht en dringend grotendeels vervangen moet worden. De aangetaste leiding kruist verschillende belangrijke hoofdinfrastructuur zoals twee spoorlijnen, de Diependaalselaan, Oostereinde en de Soestdijkerstraatweg. In de huidige staat van de leiding is het risico op lekkages en breuken onder deze hoofdinfrastructuur groot. Naast een acuut probleem voor de afvoer van rioolwater, is er ook grote kans op overlast voor verkeersdoorstroming en risico op schades en ongevallen. De kosten voor tijdelijke maatregelen en herstel zijn groot in het geval van een calamiteit.

De rioolpersleiding in de Van Riebeeckweg leiding is voor een groot deel van vergelijkbaar materiaal en leeftijd als de persleiding Diependaalselaan. De inspectie van deze leiding is in voorbereiding, de verwachting is dat deze ook de technische levensduur heeft bereikt en is daarom voor vervanging meegenomen in dit voorstel.

Beide persleidingen vormen een belangrijke hoofdafvoer voor het stedelijke afvalwater vanuit Hilversum Oost en Centrum naar de rioolwaterzuivering Hilversum Oost. En deze persleidingen doorkruisen meerdere projectgebieden die momenteel in de voorverkenning en ontwerpfase zitten. Dit betreft onder andere de ontwikkellocaties Laapersveld en het Sportpark. Verderop doorkruist de persleiding het projectgebied van het West Indiëkwartier en Van Linschotenlaan.

Inspecties van rioolpersleidingen kunnen door recente ontwikkeling van inspectietechnieken technisch haalbaar en kosteneffectief worden uitgevoerd. Er is gestart met het inspecteren van de persleidingen met deze nieuwe technieken.

De totale lengte van rioolpersleiding Diependaalselaan is ±2.475 m waarvan ±1.815 m vervangen moet worden, de rest van deze leiding is al eerder vervangen binnen het project Anna's Hoeve. Het te vervangen deel van de leiding bestaat uit asbestcementbeton uit 1975 en is ernstig chemisch aangetast. De conclusie is dat deze leiding met een leeftijd van 50 jaar het einde van de technische levensduur heeft bereikt en met spoed moet worden vervangen. De rioolpersleiding in de Van Riebeeckweg is ±840 m lang en bestaat voor ±615 m uit oud gietijzer uit 1940 en asbestcement uit 1970. Beide persleidingen zijn economisch afgeschreven (50 jaar).

Hiermee zijn de grote, cruciale persleidingen in beeld gebracht. Deze twee persleidingen transporteren het stedelijke afvalwater (het vuile water van bedrijven en bewoners) vanuit Hilversum Oost en centrum naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Hilversum Oost.

Er ontstaan mee-koppelkansen om delen van de vervangingswerkzaamheden van de persleidingen mee te nemen bij de genoemde herinrichtingsprojecten. Bij deze projecten wordt ook de bestaande vrij verval riolering binnen de projectgrenzen vervangen of aangepast. Het tegelijk vervangen van de persleiding voorkomt risico op lekkage en breuken aan de persleiding, die kunnen ontstaan als de gronddruk rond de persleiding (als gevolg van werkzaamheden) vermindert.

Doel

Het doel van dit voorstel is de vervanging van de rioolpersleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg in de periode 2026-2028. Dit is nodig om het goed functioneren van de vuilwaterafvoer vanuit Hilversum Oost en centrum te borgen en om het risico op schade en overlast te beperken bij falen van deze leidingen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wettelijke watertaak "het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater" zoals ook opgenomen in het GWP 2021-2026.

Het vervangen van persleidingen, over zo'n lang tracé en gelegen onder kritieke infrastructuur is een uiterst complexe civieltechnische operatie. Hoewel de persleidingen met spoed vervangen dienen te

worden, vergt de voorbereiding voor een gedegen uitvoering de nodige tijd, capaciteit en middelen. Een groot deel van de aanleg moet met gestuurde boringen uitgevoerd worden. Dit kan alleen door specialistische bedrijven gedaan worden, waar er niet veel van in Nederland zijn. Hun werkvoorraad is al lang vooruit volgepland, wat ook bijdraagt aan dat vervanging niet sneller kan worden gerealiseerd. De uitvoering van deze vervangingsopgave start daarom naar verwachting in 2027 en loopt door tot 2028. Tot die tijd zijn we extra alert op factoren, zoals graafwerkzaamheden, die het risico op calamiteiten vergroot.

Argumenten

1.1 De vervanging van deze leidingen verbetert de veiligheid rondom kruisende hoofdinfrastructuur

De aangetaste leidingen kruisen verschillende belangrijke hoofdinfrastructuur zoals twee spoorlijnen, de Diependaalselaan, Oostereinde en de Soestdijkerstraatweg. In de huidige staat van de leidingen is het risico op lekkages en breuken onder deze hoofdinfrastructuur significant. Los van overlast en hinder op het gebied van doorstroming en bereikbaarheid in het geval van falen van de leidingen, is het risico op schades en ongevallen significant voor gebruikers van deze hoofdinfrastructuur. Het risico op falen van de leiding is 50% en bij werkzaamheden 80%. De kosten voor tijdelijke maatregelen en herstel zijn groot in het geval van een calamiteit.

1.2 De rioolpersleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg zijn belangrijke transportriolen

Via deze leidingen wordt al het stedelijk afvalwater (het vuile water van bedrijven en bewoners) vanuit Hilversum Oost en centrum naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Hilversum Oost bij Anna's Hoeve gepompt. Bij breuk van een rioolpersleiding moet afvalwater tijdelijk met veel vrachtwagens worden afgevoerd naar de rioolwaterzuivering, voordat een tijdelijk leiding is aangelegd.

1.3 De vervanging van deze leidingen maakt het mogelijk om stadsontwikkeling verder vorm te geven

Voorkomen moet worden dat de huidige staat van de leidingen een belemmering vormt voor werkzaamheden in de directe nabijheid van deze leidingen. In de huidige situatie is het risico op calamiteiten groot bij het wegnemen van gronddruk nabij deze leidingen.

1.4 Het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater is een wettelijke taak

Met de vervanging van deze leidingen kan het goed functioneren van de vuilwaterafvoer worden geborgd en het risico op schade en overlast bij falen van deze leidingen worden beperkt.

Kanttekeningen

1.1 De werkzaamheden zullen tijdelijk leiden tot overlast voor bewoners en verkeer

Zeer belangrijk is het tijdig en goed inhoudelijk betrekken van bewoners en bedrijven bij de vervangingswerkzaamheden. Een communicatieplan over de werkzaamheden, de invloed op de omgeving en de planning van (verkeers)maatregelen en bereikbaarheid wordt bij de start van de voorbereiding opgesteld. De omgeving, bedrijven en bewoners worden hierover geïnformeerd. Daar waar de vervanging wordt uitgevoerd tegelijk met herinrichtingsprojecten in de openbare ruimte is aanvullende communicatie geborgd in het participatietraject voor de ruimtelijke inrichting.

2.1 Het is een forse investering

De kosten voor voorbereiding en realisatie van de vervangingen zijn niet voorzien in het Gemeentelijk Watermanagementplan (GWP). Dit komt omdat de toestand van vuilwaterpersleidingen slechter is dan verwacht.

2.2 De investering is groot, maar noodzakelijk

Vanuit het belang van deze leidingen voor de afvoer van stedelijk afvalwater, de kritieke staat van de leidingen, het risico voor de omgeving, de hoge kosten van lokale herstelmaatregelen bij calamiteiten en de wettelijke watertaak, is het noodzakelijk om de leidingen te vervangen.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor het realiseren van de vervanging is in totaal een voorfinanciering benodigd van € 7.390.000,- inclusief VAT kosten, voor de rioolvervanging en herstel van bestaande maaiveld. De voorbereiding en uitvoering van de vervanging strekt zich uit over de jaren 2026 t/m 2028, deze kosten zijn volgens onderstaande tabel verdeeld over beide leidingen.

Kosten overzicht	kosten
Vervanging vuilwaterpersleiding gemaal Diependaal	€ 5.520.000,-
Vervanging vuilwaterpersleiding gemaal Riebeeck	€ 1.870.000,-
Totaal:	€ 7.390.000,-

Dit raadsvoorstel heeft geen financiële implicaties voor het gemeentelijke meerjaren onderhoudsplan van rioleringen. Persleidingen zijn onderdeel van jaarlijkse kosten voor gemalen, vervanging zorgt niet voor verhoging van onderhoudskosten van persleidingen.

Effect op de begroting en rioolheffing

De extra investering zal leiden tot een verhoging van de kapitaallasten van € 187.213. Deze extra kapitaallasten worden gedekt uit de rioolheffing, die hierdoor zal stijgen met 1,8%. De stijging van de rioolheffing gaat in als de investering gereed is gemeld (planning 2029). Uitgangspunt bij deze kapitaallasten is een afschrijvingstermijn van 75 jaar in lijn met de in Hilversum voor de riolering gehanteerde afschrijvingstermijn. Bij de vervanging worden materialen toegepast waarvan het uitgangspunt is dat de technische levensduur groter of gelijk is aan het toegepaste afschrijvingstermijn.

De huidige asbestcementleidingen hebben het einde van de economische levensduur al bereikt. Destijds bij de aanleg in 1975 werd een afschrijving gehanteerd van 50 jaar. Er is dus geen resterende boekwaarde af te boeken.

Effect op schuldquote over een tijdshorizon van 10 jaar

Inachtneming van de aannames van de Positon Paper (zie RIB 2025-63) zal door een extra investering de schuld normaliter toenemen en daarmee zal de “schuldquote over een tijdshorizon van 10 jaar” verslechteren. Echter de vervanging van de rioolpersleidingen Diependaalselaan en Van Riebeeckweg zal worden gedekt door een hogere rioolheffing, waardoor het een “rendabele” investering betreft. De investering heeft derhalve beperkt invloed op de gepresenteerde “schuldquote over een tijdshorizon van 10 jaar”.

Uitvoering

Na vaststelling zijn dit de fasen die volgen met doorlooptijden:

- 2026 voorbereiding vervanging rioolpersleiding Diependaalselaan;
- 2027 uitvoeren vervanging rioolpersleiding Diependaalselaan, met uitloop naar 2028;

Afhankelijk van de inspectieresultaten:

- 2026 voorbereiding vervanging rioolpersleiding Van Riebeeckweg;
- 2027 uitvoeren vervanging rioolpersleiding Van Riebeeckweg, met uitloop naar 2028,

Burgemeester en wethouders van Hilversum, de gemeentesecretaris,	25 november 2025 de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Bijlage technische toelichting vervanging rioolpersleidingen en inspectieresultaten